

روش تحقیق دلفی (تکنیک هم‌اندیشی خبرگان)

مؤلفان
کریم حنفی نیری

دانش‌آموخته دکترای جامعه‌شناسی اقتصادی و توسعه

دکتر محبوبه بابائی

دکتر ربابه پورجلی

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی زنجان عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی زنجان



انتشارات مبرز

۱۴۰۰

سرشناسه	: حنفی نیری، کریم، ۱۳۵۷- Hanafi Niri, Karim
عنوان و نام پدیدآور	: روش تحقیق دلفی (تکنیک هم‌اندیشی خبرگان) / مولفان کریم حنفی نیری، ربابه پورجیلی و محبوبه بابایی؛ ویراستار زینب احمدی ملاوردی.
مشخصات نشر	: تهران: دبیزش، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۷۴ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۶۷-۴۱-۶
یادداشت	: کتابنامه: صص.: ص. [۶۵] - ۶۷
عنوان دیگر	: تکنیک هم‌اندیشی خبرگان.
موضوع	: روش دلفی
موضوع	: Delphi method (Experts concurrence technique)
شناسه افزوده	: پورجیلی، ربابه، ۱۳۵۳-
شناسه افزوده	: بابایی، محبوبه، ۱۳۴۳
رده‌بندی کنگره	: T ۱۷۴
رده‌بندی دیویی	: ۴۰۶/۶۵۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۴۰۸۳۹



انتشارات دبیزش

- عنوان: روش تحقیق دلفی (تکنیک هم‌اندیشی خبرگان)
- تألیف: کریم حنفی نیری، دکتر ربابه پورجیلی و دکتر محبوبه بابایی
- ویراستار: زینب احمدی ملاوردی
- طراح جلد: دلارام پری‌پیکر
- ناشر: انتشارات دبیزش
- نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰
- شمارگان: ۵۰۰ نسخه
- قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان
- مرکز پخش: شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات کتابداری چاپار ۸۸۸۹۹۶۸۰ - ۰۲۱

■ حق چاپ و نشر برای انتشارات دبیزش محفوظ است

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۱	۱. فصل اول: کلیاتی درباره روش دلفی
۱۱	۱-۱. مقدمه
۱۳	۱-۲. تعریف روش دلفی
۱۵	۱-۳. تاریخچه پیدایش و روند تکامل روش دلفی
۱۶	۱-۴. مبانی فلسفی روش دلفی
۱۷	۱-۵. ویژگی‌های قوت و ضعف و محدودیت‌های روش دلفی
۲۱	۱-۶. کاربردهای روش دلفی
۲۲	۱-۷. انواع روش‌های دلفی
۲۹	۲. فصل دوم: مبانی روش‌شناسی دلفی
۲۹	۲-۱. مقدمه
۳۰	۲-۲. جامعه و نمونه آماری و روش نمونه‌گیری
۳۳	۲-۳. روش و ابزار گردآوری اطلاعات
۳۶	۲-۴. طراحی پرسشنامه
۴۰	۲-۵. بازنمایی یا تکرار
۴۱	۲-۶. وفاق یا اجماع
۴۲	۲-۷. گمنامی شرکت‌کنندگان
۴۲	۲-۸. اعتبار روش دلفی
۴۵	۲-۹. توصیف و تحلیل
۴۷	۳. فصل سوم: توصیف و تحلیل داده‌ها
۴۷	۳-۱. مقدمه

۴۸	۲-۳. آمار پارامتریک
۵۰	۳-۳. آمار ناپارامتریک
۵۱	۴-۳. مراحل تحلیل داده‌ها
۶۵	فهرست منابع
۶۹	پیوست‌ها
۶۹	پیوست ۱: نمونه دعوت‌نامه اولیه
۷۰	پیوست ۲: ایجاد پرسشنامه‌های الکترونیکی
۷۳	پیوست ۳: نمونه چک‌لیست مراحل جمع‌آوری داده‌ها

مقدمه

نیاز به انجام پژوهش‌هایی با روش‌های کیفی که بتواند نتایج بهتری را جهت اتخاذ تصمیم و برنامه‌ریزی به‌دنبال داشته باشد؛ استفاده از روش تحقیق دلفی را توجیه می‌کند. در سال‌های اخیر استفاده از این روش دقیق توسط سازمان‌ها؛ محققین و دانشجویان مقاطع دکترا به‌شدت مورد توجه قرار گرفته است.

دلفی، روشی برای رسیدن به توافق حداکثری در موضوعی خاص، در میان گروهی از متخصصان؛ اندیشمندان؛ مطلعین؛ کارشناسان و خبرگان یک رشته تخصصی یا موضوعی خاصی است که با استفاده از سلسله پرسشنامه‌هایی مورد استفاده قرار می‌گیرد. روش دلفی شامل مراحل زیر می‌باشد:

- انتخاب موضوع یا مساله مورد بررسی؛

- انتخاب متخصصان و کارشناسان خبره جهت پاسخ به سوال‌های پژوهش یا مساله مورد نظر؛

- ارایه مساله مورد پژوهش به اعضای گروه (خبرگان) جهت یافتن بهترین راه‌حل به‌وسیله پرسشنامه؛

- پاسخگویی و تکمیل پرسشنامه‌ها توسط خبرگان و مطلعین؛
- جمع‌آوری پرسشنامه‌ها و انجام تحلیل‌های لازم جهت طراحی مجدد پرسشنامه دقیق‌تر براساس نظرات متخصصین و ارسال مجدد به ایشان جهت پاسخگویی؛
- پاسخگویی و تکمیل پرسشنامه‌های جدید توسط خبرگان و مطلعین؛
- جمع‌آوری پرسشنامه‌ها و انجام تحلیل‌های لازم جهت طراحی مجدد پرسشنامه دقیق‌تر دور بعدی براساس نظرات متخصصین؛

این فرایند تا دستیابی به نتیجه مورد نظر محقق ادامه می‌یابد که گاه تا ۶ دور (راند) و حتی بیشتر نیز تکرار می‌گردد ولی اغلب در ۳ یا ۴ دور (راند) نتیجه لازم حاصل می‌گردد.

کتاب حاضر یک مجموعه کم حجم اما کامل می‌باشد که جهت معرفی روش دلفی برای مدیران و کارشناسان سازمان‌ها؛ محققان؛ دانشجویان مقاطع دکترا و همچنین علاقمندان استفاده از این روش برای انجام تحقیقات خود تهیه شده است. در تدوین کتاب سعی شده تا حالت کاربردی و دستنامه‌ای بودن آن رعایت شود تا بتواند نیازهای روشی علاقمندان استفاده از این روش را تامین نماید.

این مجموعه از سه فصل تشکیل شده است. فصل اول کلیاتی درباره روش دلفی است که شامل می‌بایستی در تعریف روش؛ تاریخچه و همچنین ویژگی‌های روش دلفی را بیان می‌کند. در فصل دوم مبانی روش‌شناسی دلفی معرفی شده است. فصل سوم کتاب چگونگی توصیف و تحلیل داده‌های گردآوری شده از متخصصان را بیان می‌کند. در نهایت سه پیوست ضروری جهت استفاده علاقمندان این روش گنجانده شده است.